

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 19 kwietnia 2021 r.
(OR. en)

5204/21

UK 8

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: Umowa między Rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej o współpracy w zakresie bezpiecznego i pokojowego wykorzystania energii jądrowej

---

UMOWA
MIĘDZY RZĄDEM
ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ
A EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĄ ENERGII ATOMOWEJ
O WSPÓŁPRACY W ZAKRESIE BEZPIECZNEGO I POKOJOWEGO WYKORZYSTANIA
ENERGII JĄDROWEJ

EUROPEJSKA WSPÓLNOTA ENERGII ATOMOWEJ (EURATOM), zwana dalej „Wspólnotą”,

z jednej strony, oraz

RZĄD ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,
zwany dalej „Zjednoczonym Królestwem”,

z drugiej strony,

zwane dalej łącznie „Stronami”, a z osobna – „Stroną”,

ZWAŻYWSZY, że w dniu 24 stycznia 2020 r. Zjednoczone Królestwo, Unia Europejska (zwana dalej „Unią”) i Wspólnota zawarły Umowę o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (zwaną dalej „umową o wystąpieniu”) oraz że na tej podstawie Zjednoczone Królestwo wystąpiło z Unii o godz. 23:00 GMT / 00:00 CET w dniu 31 stycznia 2020 r.,

ZWAŻYWSZY, że tytuł IX umowy o wystąpieniu dotyczy kwestii związanych z wystąpieniem z Euratomu,

MAJĄC NA UWADZE, że Unia i Zjednoczone Królestwo uzgodniły deklarację polityczną określającą ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii,

UZNAJĄC poziom integracji Wspólnoty i Zjednoczonego Królestwa w dziedzinie jądrowej,

UZNAJĄC, że Zjednoczone Królestwo, Wspólnota i jej państwa członkowskie osiągnęły porównywalnie zaawansowany poziom w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej, przewidziany w ich odpowiednich przepisach ustawowych i wykonawczych dotyczących zabezpieczeń materiałów jądrowych i jądrowego bezpieczeństwa fizycznego, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym oraz ochrony środowiska,

ODNOTOWUJĄC zobowiązanie Zjednoczonego Królestwa do rozwoju i wprowadzania energii jądrowej w ramach jego zróżnicowanego i niskoemisyjnego koszyka energetycznego,

PRAGNĄC poczynić długoterminowe ustalenia dotyczące współpracy w dziedzinie pokojowego i niezagrażającego wybuchem wykorzystania energii jądrowej w przewidywalny i praktyczny sposób, które uwzględniają potrzeby ich odpowiednich programów dotyczących energii jądrowej i ułatwiają handel, badania naukowe i rozwój oraz inne działania w ramach współpracy między Zjednoczonym Królestwem a Wspólnotą,

UZNAJĄC, że Zjednoczone Królestwo i Wspólnota odnoszą korzyści ze współpracy między nimi w zakresie wykorzystania energii jądrowej do celów pokojowych,

POTWIERDZAJĄC zobowiązanie Stron do zapewnienia, aby międzynarodowy rozwój i wykorzystanie energii jądrowej do celów pokojowych sprzyjały realizacji celu nierozprzestrzeniania broni jądrowej,

POTWIERDZAJĄC poparcie Zjednoczonego Królestwa, Wspólnoty i jej państw członkowskich dla celów Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) i jej systemu zabezpieczeń, a także ich dążenie do wspólnego działania w celu zapewnienia jego dalszej skuteczności,

MAJĄC NA UWADZE, że Zjednoczone Królestwo i wszystkie państwa członkowskie Wspólnoty są Stronami Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, sporządzonego w Waszyngtonie, Londynie i Moskwie w dniu 1 lipca 1968 r. i który ogólnie wszedł w życie w dniu 5 marca 1970 r. (zwanego dalej „Układem o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej”),

POTWIERDZAJĄC poparcie Stron dla celów Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej oraz ich dążenie do propagowania powszechnego przystąpienia do tego układu,

PRZYPOMINAJĄC o silnym zaangażowaniu Zjednoczonego Królestwa, Wspólnoty i jej państw członkowskich w przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu broni jądrowej, w tym we wzmocnienie i w skuteczne stosowanie odnośnych systemów zabezpieczeń i kontroli wywozu materiałów jądrowych, w ramach których przebiega współpraca między Zjednoczonym Królestwem a Wspólnotą w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej,

UZNAJĄC, że Zjednoczone Królestwo, jako państwo posiadające broń jądrową na mocy Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, dobrowolnie zawarło Umowę między Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej a Międzynarodową Agencją Energii Atomowej dotyczącą stosowania zabezpieczeń w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w związku z Układem o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej (dokument MAEA INFCIRC/951) oraz protokół dodatkowy do tej umowy (dokument MAEA INFCIRC/951/Add.1), sporządzone w Wiedniu w dniu 7 czerwca 2018 r. i które weszły w życie o godzinie 23:00 GMT w dniu 31 grudnia 2020 r. (zwane dalej łącznie „umową o zabezpieczeniach między Zjednoczonym Królestwem a MAEA”),

ODNOTOWUJĄC, że zabezpieczenia materiałów jądrowych są stosowane przez wszystkie państwa członkowskie Wspólnoty na mocy zarówno Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (traktat Euratom), jak i umów o zabezpieczeniach zawartych między Wspólnotą, jej państwami członkowskimi i MAEA,

PRZYPOMINAJĄC o silnym zaangażowaniu Zjednoczonego Królestwa, Wspólnoty i jej państw członkowskich na rzecz bezpiecznego wykorzystywania materiałów jądrowych ze względu na ich status Stron Konwencji o ochronie fizycznej materiałów jądrowych, sporządzonej w Wiedniu i w Nowym Jorku w dniu 3 marca 1980 r., która ogólnie weszła w życie w dniu 8 lutego 1987 r., oraz zmiany tej konwencji, sporządzonej w Wiedniu w dniu 8 lipca 2005 r., która ogólnie weszła w życie w dniu 8 maja 2016 r. (zwanym dalej łącznie „zmienioną Konwencją o ochronie fizycznej materiałów jądrowych”),

ODNOTOWUJĄC, że Zjednoczone Królestwo i wszystkie państwa członkowskie Wspólnoty są uczestnikami Grupy Dostawców Jądrowych,

ODNOTOWUJĄC, że należy uwzględnić zobowiązania Zjednoczonego Królestwa i każdego państwa członkowskiego Wspólnoty podjęte w ramach Grupy Dostawców Jądrowych,

UZNAJĄC, że niniejsza Umowa pozostaje bez uszczerbku dla Umowy między Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Republiką Federalną Niemiec i Królestwem Niderlandów w sprawie współpracy w zakresie rozwoju i eksploatacji wirówek gazowych na potrzeby produkcji wzbogaconego uranu, sporządzonej w Almelo w dniu 4 marca 1970 r., oraz Umowy między rządami Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Królestwa Niderlandów, Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Francuskiej w sprawie współpracy w zakresie technologii wirówek gazowych, sporządzonej w Cardiff w dniu 12 lipca 2005 r.,

POTWIERDZAJĄC poparcie Zjednoczonego Królestwa, Wspólnoty i jej państw członkowskich dla międzynarodowych konwencji w sprawie bezpieczeństwa jądrowego, postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, wczesnego powiadamiania o awarii jądrowej i pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych,

POTWIERDZAJĄC zobowiązanie Stron do bezpiecznego korzystania z materiałów i obiektów jądrowych oraz do ochrony ludzi i środowiska przed szkodliwymi skutkami promieniowania jonizującego; znaczenie, jakie niesie dla społeczności międzynarodowej zapewnienie, aby wykorzystywanie energii jądrowej odbywało się w sposób bezpieczny, regulowany przepisami i niezagrażający środowisku; oraz znaczenie dwustronnej i wielostronnej współpracy dla skutecznych uzgodnień dotyczących bezpieczeństwa jądrowego oraz wzmocnienia takich uzgodnień,

UZNAJĄC zasadę ciągłej poprawy bezpieczeństwa jądrowego i wiodącą rolę obu Stron w tej dziedzinie, w tym promowanie na całym świecie wysokich standardów, a także uznając znaczenie dla każdej ze Stron utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa jądrowego,

UWZGLĘDNIAJĄC znaczenie dla Stron naukowych i technologicznych badań nad rozszczepieniem jądrowym i syntezą jądrową, zarówno dla zastosowań energetycznych, jak i pozaenergetycznych, oraz ich obopólne zainteresowanie współpracą w tej dziedzinie,

POTWIERDZAJĄC, że przez podpisanie Umowy w sprawie powołania Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej na rzecz wspólnej realizacji projektu ITER¹, Wspólnota podjęła się udziału w tworzeniu projektu ITER (ITER) oraz jego przyszłym wykorzystaniu; wkładem Wspólnoty zarządza się w ramach Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (Fusion for Energy), ustanowionego decyzją Rady 2007/198/Euratom²,

---

¹ Dz.U. UE L 358 z 16.12.2006, s. 62.

² Decyzja Rady 2007/198/Euratom z dnia 27 marca 2007 r. powołująca Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz przyznająca mu określone korzyści (Dz.U. UE L 90 z 30.3.2007, s. 58).

ZWAŻYWSZY, że szczegółowe warunki uczestnictwa Zjednoczonego Królestwa w projekcie ITER lub innych działaniach realizowanych w ramach Fusion for Energy oraz udziału Zjednoczonego Królestwa jako państwa stowarzyszonego w programie badawczo-szkoleniowym Wspólnoty, w tym wkład finansowy, określa się oddzielnie,

UZNAJĄC podstawową zasadę swobodnego przepływu towarów, produktów i kapitału, a także swobodę zatrudnienia specjalistów na wewnętrznym wspólnym rynku atomowym Wspólnoty,

UZNAJĄC, że niniejsza Umowa powinna być zgodna z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii i Zjednoczonego Królestwa wynikającymi z umów zawartych w ramach Światowej Organizacji Handlu,

PODKREŚLAJĄC zaangażowanie Zjednoczonego Królestwa i państw członkowskich Wspólnoty w swoje umowy dwustronne w sprawie pokojowego wykorzystania energii jądrowej,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

ARTYKUŁ 1

Cel

1. Celem niniejszej Umowy jest zapewnienie struktury współpracy między Stronami w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej zgodnie z zasadami obopólnych korzyści i wzajemności oraz bez uszczerbku dla odpowiednich kompetencji każdej ze Stron.
2. Współpracę w ramach niniejszej Umowy prowadzi się wyłącznie w celach pokojowych.
3. Elementy objęte niniejszą Umową wykorzystuje się wyłącznie do celów pokojowych i nie wykorzystuje się ich do wytwarzania jakiegokolwiek broni jądrowej lub jądrowych urządzeń wybuchowych, ani na potrzeby badań lub rozwoju dotyczących jakiegokolwiek broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych, ani w jakimkolwiek celu wojskowym.

ARTYKUŁ 2

Definicje

Do celów niniejszej Umowy stosuje się następujące definicje:

- a) „właściwy organ” oznacza:
  - (i) w przypadku Zjednoczonego Królestwa – Ministerstwo Działalności Gospodarczej, Energetyki i Strategii Przemysłowej (*Department for Business, Energy and Industrial Strategy*) i Urząd Regulacji Jądrowych (*Office for Nuclear Regulation*);

(ii) w przypadku Wspólnoty – Komisję Europejską;

lub inne organy, o których wyznaczeniu dana Strona może w dowolnym czasie powiadomić pisemnie drugą Stronę;

- b) „sprzęt” oznacza elementy wymienione w sekcjach 1, 3, 4, 5, 6 i 7 załącznika B do Wytycznych dotyczących transferów materiałów jądrowych;
- c) „Wytyczne dotyczące transferów materiałów jądrowych” oznaczają wytyczne określone w dokumencie MAEA INFCIRC/254/Część 1, z ewentualnymi zmianami, wdrażane przez Strony, o ile nie postanowiono inaczej po konsultacjach w ramach Wspólnego Komitetu;
- d) „własność intelektualna” ma znaczenie określone w art. 2 Konwencji ustanawiającej Światową Organizację Własności Intelektualnej, sporządzonej w Sztokholmie w dniu 14 lipca 1967 r., zmienionej w dniu 28 września 1979 r., i może obejmować inne kwestie uzgodnione przez Strony;
- e) „Wspólny Komitet” oznacza komitet ustanowiony na podstawie art. 19;
- f) „materiały niejądrowe” mają znaczenie określone w załączniku B do Wytycznych dotyczących transferu materiałów jądrowych;
- g) „Załącznik B do Wytycznych dotyczących transferów materiałów jądrowych” oznacza załącznik B do Wytycznych dotyczących transferów materiałów jądrowych;
- h) „materiały jądrowe” oznaczają wszelkie „materiały wyjściowe” lub „specjalne materiały rozszczepialne” zgodnie z definicją tych terminów w art. XX Statutu Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, sporządzonego w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 23 października 1956 r., który wszedł w życie w dniu 29 lipca 1957 r. (zwanego dalej „statutem MAEA”). Każda zmiana w wykazie materiałów uważanych za „materiały wyjściowe” lub „specjalne materiały rozszczepialne” dokonana przez Radę Gubernatorów MAEA na mocy art. XX statutu MAEA staje się skuteczna w świetle niniejszej Umowy tylko wówczas, gdy obydwie Strony wyrażą zgodę po konsultacjach w ramach Wspólnego Komitetu;

- i) „cel pokojowy” obejmuje wykorzystanie materiałów jądrowych, w tym materiałów jądrowych wytworzonych w ramach jednego lub większej liczby procesów, materiałów niejądrowych, sprzętu i technologii w takich dziedzinach jak wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej, medycyna, rolnictwo i przemysł, ale nie obejmuje wytwarzania broni jądrowej ani innych jądrowych urządzeń wybuchowych, działań badawczo-rozwojowych dotyczących takiej broni lub takich urządzeń ani jakichkolwiek celów wojskowych. Cel wojskowy nie obejmuje zasilania bazy wojskowej w energię pobieraną z jakiejkolwiek sieci energetycznej ani produkcji izotopów promieniotwórczych, które mają być wykorzystywane do celów medycznych w szpitalu wojskowym;
- j) „osoba” oznacza każdą osobę fizyczną, przedsiębiorstwo lub inny podmiot podlegający mającym zastosowanie przepisom ustawowym i wykonawczym na odpowiednich obszarach jurysdykcji terytorialnej Stron, nie obejmuje jednak samych Stron niniejszej Umowy;
- k) „technologia” ma znaczenie określone w załączniku A do Wytycznych dotyczących transferów materiałów jądrowych;
- l) „okres przejściowy” ma znaczenie określone w umowie o wystąpieniu; oraz
- m) „umowa o handlu i współpracy” oznacza Umowę o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, sporządzoną w Brukseli w dniu 30 grudnia 2020 r.; oraz

zawarte w niniejszej Umowie odniesienia do artykułów stanowią, o ile nie przewidziano inaczej, odniesienia do artykułów niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 3

Zakres współpracy w dziedzinie jądrowej

1. Współpraca na rzecz pokojowego wykorzystania energii jądrowej przewidziana między Stronami na mocy niniejszej Umowy może obejmować:

- a) ułatwianie wymiany i współpracy handlowej;
- b) dostawy materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych oraz sprzętu;
- c) transfer technologii, w tym dostarczanie informacji istotnych dla niniejszego artykułu;
- d) nabywanie sprzętu i urządzeń;
- e) dostęp do sprzętu i obiektów oraz ich wykorzystanie;
- f) bezpieczne postępowanie z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, w tym składowanie geologiczne;
- g) bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, w tym gotowość na wypadek sytuacji wyjątkowej i monitorowanie poziomów promieniotwórczości w środowisku;
- h) zabezpieczenia materiałów jądrowych i ochronę fizyczną;

- i) wykorzystanie izotopów promieniotwórczych i promieniowania w rolnictwie, przemyśle, medycynie i badaniach; w szczególności w celu zminimalizowania ryzyka niedoboru izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych oraz wspierania rozwoju nowatorskich technologii i terapii z wykorzystaniem izotopów promieniotwórczych, w interesie zdrowia publicznego;
- j) rozpoznanie geologiczne i geofizyczne, prace rozwojowe, produkcję, dalsze przetwarzanie i wykorzystywanie złóż uranu;
- k) aspekty regulacyjne pokojowego wykorzystania energii jądrowej;
- l) badania i rozwój; oraz
- m) inne dziedziny związane z przedmiotem niniejszej Umowy, które mogą zostać wspólnie określone przez Strony na piśmie po konsultacjach w ramach Wspólnego Komitetu.

2. Współpraca w konkretnych obszarach określonych w ust. 1 może być w razie konieczności realizowana w oparciu o ustalenia między osobą prawną z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie i osobą prawną z siedzibą we Wspólnocie, o której odpowiedni właściwy organ powiadamia drugi właściwy organ jako o osobie odpowiednio upoważnionej do realizacji takiej współpracy. Wszelkie ustalenia tego rodzaju obejmują postanowienia dotyczące ochrony praw własności intelektualnej, w przypadku gdy prawa takie istnieją lub powstają.

ARTYKUŁ 4

Formy współpracy w dziedzinie jądrowej

Współpraca opisana w art. 3 może przybrać między innymi następujące formy:

- a) transfer materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych, sprzętu i technologii;
- b) wymiana informacji w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak zabezpieczenia materiałów jądrowych, bezpieczeństwo jądrowe, poziomy promieniotwórczości w środowisku i dostawy izotopów promieniotwórczych;
- c) ułatwianie wymiany, wizyt i szkoleń personelu i ekspertów, w tym szkoleń zawodowych i zaawansowanych szkoleń dla personelu administracyjnego, naukowego i technicznego;
- d) organizacja sympozjów i seminariów;
- e) wymiana informacji naukowych i technicznych, pomoc i usługi, w tym w odniesieniu do działalności badawczo-rozwojowej;
- f) organizacja wspólnych projektów i uczestnictwo w nich, a także tworzenie wspólnych przedsięwzięć i odpowiednich dwustronnych grup roboczych lub badań;
- g) ułatwianie współpracy handlowej związanej z jądrowym cyklem paliwowym, na przykład świadczenie usług w zakresie jądrowego cyklu paliwowego, w tym konwersji uranu i wzbogacania izotopowego; oraz

- h) inne formy współpracy, które mogą zostać wspólnie określone przez Strony na piśmie po konsultacjach w ramach Wspólnego Komitetu.

ARTYKUŁ 5

Elementy objęte niniejszą Umową

1. Niniejsza Umowa ma zastosowanie do elementów określonych w ust. 2, chyba że:
  - a) Strony na piśmie postanowią wspólnie inaczej; lub
  - b) zastosowanie ma wyjątek na podstawie ust. 4.
2. Elementy, o których mowa w ust. 1, obejmują:
  - a) materiały jądrowe, materiały niejądrowe, sprzęt lub technologie będące przedmiotem transferu między Stronami lub ich odpowiednimi osobami, bezpośrednio lub za pośrednictwem strony trzeciej. Takie materiały jądrowe, materiały niejądrowe, sprzęt lub technologie podlegają niniejszej Umowie po ich wprowadzeniu na obszar jurysdykcji terytorialnej Strony otrzymującej, pod warunkiem, że Strona dostarczająca powiadomiła Stronę otrzymującą na piśmie o transferze, a Strona otrzymująca pisemnie potwierdziła, że takie elementy podlegają lub będą podlegać niniejszej Umowie oraz że proponowany odbiorca – w przypadku gdy nie jest nim Strona otrzymująca – jest osobą upoważnioną na obszarze jurysdykcji terytorialnej Strony otrzymującej;

- b) materiały jądrowe, materiały niejądrowe lub sprzęt wykorzystywane lub wyprodukowane z użyciem elementów objętych niniejszą Umową i które mogą być dodatkowo określone w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie art. 15;
- c) materiały jądrowe, materiały niejądrowe, sprzęt lub technologia, określone zgodnie z procedurami określonymi w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie art. 15 jako objęte niniejszą Umową po jej wejściu w życie; oraz
- d) wszelkie inne elementy wzajemnie określone przez Strony po konsultacjach w ramach Wspólnego Komitetu.

3. Elementy, do których niniejsza Umowa ma zastosowanie zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, podlegają postanowieniom niniejszej Umowy do czasu ustalenia, zgodnie z procedurami określonymi w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie art. 15, że:

- a) dokonano dalszego transferu takiego elementu poza obszar jurysdykcji Strony przyjmującej zgodnie z odpowiednimi postanowieniami niniejszej Umowy;
- b) w przypadku materiałów jądrowych – materiały te nie nadają się już do wykorzystania do jakichkolwiek działań w dziedzinie jądrowej istotnych z punktu widzenia zabezpieczeń, o których mowa w art. 6 ust. 1, lub ich odzyskanie stało się praktycznie niemożliwe; do celów ustalenia, kiedy materiały jądrowe podlegające niniejszej Umowie nie nadają się już do wykorzystania lub są praktycznie niemożliwe do odzyskania w celu przetworzenia do postaci, w której nadawałyby się do wykorzystania do jakichkolwiek działań w dziedzinie jądrowej istotnych z punktu widzenia zabezpieczeń, obie Strony akceptują ustalenia dokonane przez MAEA zgodnie z postanowieniami dotyczącymi zakończenia stosowania zabezpieczeń, określonymi w odpowiedniej umowie o zabezpieczeniach, której MAEA jest stroną;

- c) w przypadku materiałów niejądrowych i sprzętu – takie elementy nie nadają się już do wykorzystania do celów jądrowych;
- d) takie elementy nie podlegają już niniejszej Umowie zgodnie z kryteriami określonymi w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie art. 15; lub
- e) wszelkie inne elementy wzajemnie określone przez Strony na piśmie po konsultacjach w ramach Wspólnego Komitetu.

4. Technologia podlega niniejszej Umowie w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich Wspólnoty, z wyjątkiem tych państw członkowskich, co do których Wspólnota powiadomi Zjednoczone Królestwo na piśmie z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy, że wyraziły one wolę, aby nie włączać technologii w ramy niniejszej Umowy. Takie działanie pozostaje bez uszczerbku dla prawa Wspólnoty, w szczególności dla zasad dotyczących wspólnego rynku atomowego. Każde państwo członkowskie, w odniesieniu do którego dokonano powiadomienia na mocy niniejszego ustępu, pomaga właściwemu organowi Wspólnoty w wypełnianiu obowiązków wynikających z niniejszej Umowy w odniesieniu do transferów i dalszych transferów technologii. Po przeprowadzeniu konsultacji w ramach Wspólnego Komitetu powiadomienie, o którym mowa w niniejszym ustępie, może zostać w dowolnym momencie wycofane na piśmie w odniesieniu do każdego zainteresowanego państwa członkowskiego, po wyrażeniu przez to państwo członkowskie woli w tym zakresie. Praktyczne zasady wykonania niniejszego postanowienia zostaną określone w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie art. 15.

ARTYKUŁ 6

Zabezpieczenia

1. Materiały jądrowe objęte niniejszą Umową podlegają następującym warunkom:
  - a) we Wspólnocie – zabezpieczeniom Euratom na mocy traktatu Euratom oraz zabezpieczeniom MAEA na mocy następujących umów o zabezpieczeniach, w ewentualnie zmienionej lub nowej wersji oraz zgodnie z Układem o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej:
    - (i) Umowy między państwami członkowskimi Wspólnoty nieposiadającymi broni jądrowej, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz Międzynarodową Agencją Energii Atomowej sporządzonej w Brukseli w dniu 5 kwietnia 1973 r., która weszła w życie w dniu 21 lutego 1977 r. (dokument MAEA INFCIRC/193) oraz Umowy między Francją, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz Międzynarodową Agencją Energii Atomowej sporządzonej w lipcu 1978 r., która weszła w życie w dniu 12 września 1981 r. (dokument MAEA INFCIRC/290); oraz
    - (ii) protokołów dodatkowych MAEA INFCIRC/193/Add.8 i MAEA INFCIRC/290/Add.1 sporządzonych w Wiedniu w dniu 22 września 1998 r., które weszły w życie w dniu 30 kwietnia 2004 r. na podstawie dokumentu MAEA INFCIRC/540 (wersji poprawionej) (system wzmocnionych zabezpieczeń, część II);

b) w Zjednoczonym Królestwie:

- (i) krajowemu systemowi zabezpieczeń wdrożonemu przez właściwy organ krajowy; oraz
- (ii) zabezpieczeniom MAEA wynikającym z umowy o zabezpieczeniach między Zjednoczonym Królestwem a MAEA.

2. W przypadku gdy stosowanie którejkolwiek z umów z MAEA, o których mowa w ust. 1, zostanie z jakiegokolwiek powodu zawieszona lub zakończona we Wspólnocie lub w Zjednoczonym Królestwie, zainteresowana Strona bezzwłocznie zawiera umowę z MAEA o skuteczności i zakresie równoważnych skuteczności i zakresowi, które są przewidziane w odpowiednich umowach dotyczących zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1 lit. a) lub b), lub, jeżeli nie jest to możliwe:

- a) Wspólnota – w zakresie, w jakim jej to dotyczy – stosuje zabezpieczenia oparte na systemie zabezpieczeń Euratom, które zapewniają skuteczność i zakres równoważne skuteczności i zakresowi, które są przewidziane w umowach o zabezpieczeniach, o których mowa w ust. 1 lit. a), a Zjednoczone Królestwo – w zakresie, w jakim go to dotyczy – stosuje zabezpieczenia, które zapewniają skuteczność i zakres równoważne z tymi, które są przewidziane w umowach o zabezpieczeniach, o których mowa w ust. 1 lit. b);
- b) lub, jeżeli nie jest to możliwe, Strony dokonują uzgodnień o zastosowaniu zabezpieczeń, które zapewniają skuteczność i zakres równoważne skuteczności i zakresowi, które są przewidziane w umowach o zabezpieczeniach, o których mowa w ust. 1 lit. a) lub b).

3. Obie Strony zgadzają się wdrożyć w ramach swoich odpowiednich jurysdykcji solidny i skuteczny system ewidencji i kontroli materiałów jądrowych mający na celu zapewnienie, aby materiały jądrowe objęte niniejszą Umową nie zostały wykorzystane w celach innych niż pokojowe. Nadzór, w tym inspekcje w obiektach, w których znajdują się materiały jądrowe objęte niniejszą Umową, przeprowadza się w taki sposób, aby odpowiednie właściwe organy mogły wyciągnąć niezależne wnioski oraz, w razie konieczności, zwrócić się o podjęcie odpowiednich działań naprawczych i monitorować takie działania.

ARTYKUŁ 7

Ochrona fizyczna

1. Zastosowanie środków ochrony fizycznej musi w każdym momencie spełniać przynajmniej kryteria określone w załączniku C do Wytucznych dotyczących transferów materiałów jądrowych. W uzupełnieniu do tego dokumentu Zjednoczone Królestwo, Wspólnota, reprezentowana w stosownych przypadkach przez Komisję Europejską, oraz państwa członkowskie Wspólnoty odnoszą się przy stosowaniu środków ochrony fizycznej do swoich zobowiązań wynikających ze zmienionej Konwencji o ochronie fizycznej materiałów jądrowych, w tym wszelkich dalszych zmian tej konwencji obowiązujących w odniesieniu do każdej ze Stron, oraz do zaleceń zawartych w dokumencie MAEA INFCIRC/225/Rev.5 (Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa jądrowego w zakresie fizycznej ochrony materiałów jądrowych i obiektów jądrowych), wraz ze wszelkimi ich zmianami, chyba że Strony wspólnie postanowią inaczej po konsultacjach w ramach Wspólnego Komitetu.

2. Transport materiałów jądrowych podlega postanowieniom zmienionej Konwencji o ochronie fizycznej materiałów jądrowych, w tym wszelkim zmianom obowiązującym w odniesieniu do każdej ze Stron, oraz przepisom MAEA dotyczącym bezpiecznego transportu materiałów promieniotwórczych (Seria norm bezpieczeństwa MAEA nr TS-R-1), wraz ze wszelkimi ich zmianami, chyba że Strony wspólnie postanowią inaczej po konsultacjach w ramach Wspólnego Komitetu.

ARTYKUŁ 8

Bezpieczeństwo jądrowe

1. Wspólnota i Zjednoczone Królestwo są stronami Konwencji bezpieczeństwa jądrowego sporządzonej w Wiedniu w dniu 17 czerwca 1994 r., która weszła w życie w dniu 24 października 1996 r. (dokument MAEA INFCIRC/449), Wspólnej konwencji bezpieczeństwa w postępowaniu z wypalonym paliwem jądrowym i bezpieczeństwa w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi sporządzonej w Wiedniu w dniu 5 września 1997 r., która weszła w życie w dniu 18 czerwca 2001 r. (dokument MAEA INFCIRC/546), Konwencji o pomocy w przypadku awarii jądrowej lub zagrożenia radiologicznego sporządzonej w Wiedniu w dniu 26 września 1986 r., która weszła w życie w dniu 26 lutego 1987 r. (dokument MAEA INFCIRC/336), oraz Konwencji o wczesnym powiadamianiu o awarii jądrowej sporządzonej w Wiedniu w dniu 26 września 1986 r., która weszła w życie w dniu 27 października 1986 r. (dokument MAEA INFCIRC/335). Każda zmiana do wyżej wymienionych konwencji ma zastosowanie do niniejszej Umowy, chyba że jedna ze Stron powiadomi drugą Stronę na piśmie, że nie akceptuje danej zmiany. Wspólnota, jej państwa członkowskie i Zjednoczone Królestwo zatwierdziły wiedeńską deklarację w sprawie bezpieczeństwa jądrowego przyjętą w dniu 9 lutego 2015 r. (MAEA INFCIRC/872).

2. Strony uznają znaczenie współpracy międzynarodowej dla skutecznych ustaleń dotyczących bezpieczeństwa jądrowego oraz, uznając wiodącą rolę obu Stron w tej dziedzinie, współpracują w celu ciągłego doskonalenia międzynarodowych norm i konwencji bezpieczeństwa jądrowego oraz ich wdrażania.

3. Uznając zasadę ciągłego doskonalenia bezpieczeństwa jądrowego oraz prawo każdej ze Stron do wdrażania norm bezpieczeństwa jądrowego, oraz w zakresie, w jakim nie stoi to w sprzeczności ze zmianami w prawnie wiążących międzynarodowych normach bezpieczeństwa jądrowego, żadna ze Stron nie osłabia ani nie obniża poziomów ochrony poniżej poziomów przewidzianych w normach ochrony i ich egzekwowaniu, wspólnych dla Stron na koniec okresu przejściowego w odniesieniu do bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, bezpiecznego postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, likwidacji, bezpiecznego przemieszczania materiałów jądrowych oraz gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowej i reagowania w takiej sytuacji.

4. Strony kontynuują współpracę, utrzymują regularne kontakty oraz wymieniają informacje w kwestiach istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowej i reagowania w takiej sytuacji oraz postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, w tym, w stosownych przypadkach, wyniki międzynarodowych ocen wzajemnych.

5. Strony kontynuują współpracę w kwestiach objętych zakresem:

a) uznanych wspólnotowych systemów monitorowania i wymiany informacji dotyczących poziomów promieniotwórczości w środowisku, w tym:

(i) systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach radiologicznych Unii Europejskiej (ECURIE); oraz

(ii) europejskiej platformy wymiany danych radiologicznych (EURDEP);

b) uznanych grup ekspertów w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego, w tym Europejskiej Grupy Organów Regulacyjnych ds. Bezpieczeństwa Jądrowego; oraz

- c) wszelkich innych wspólnotowych systemów lub grup, które mogą zostać uzgodnione między Stronami za pośrednictwem ich właściwych organów.

Wspólnota, za pośrednictwem swojego właściwego organu, może zaprosić Zjednoczone Królestwo do uczestnictwa jako państwo trzecie w tych systemach i grupach.

ARTYKUŁ 9

Transfery, dalsze transfery i ułatwienia w handlu

1. Każdy transfer materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych, sprzętu lub technologii dokonywany w ramach współpracy na mocy niniejszej Umowy odbywa się zgodnie z odpowiednimi zobowiązaniami międzynarodowymi Wspólnoty, państw członkowskich Wspólnoty oraz Zjednoczonego Królestwa w odniesieniu do pokojowego wykorzystania energii jądrowej, wymienionymi w art. 6 i art. 7, a także w odniesieniu do zobowiązań podjętych przez poszczególne państwa członkowskie Wspólnoty i Zjednoczone Królestwo w ramach Grupy Dostawców Jądrowych, jak określono w Wytycznych dotyczących transferów materiałów jądrowych.
2. Strony ułatwiają handel elementami objętymi niniejszą Umową między sobą lub między osobami mającymi siedzibę na odpowiednich terytoriach Stron we wspólnym interesie producentów, sektora jądrowego cyklu paliwowego, przedsiębiorstw użyteczności publicznej i konsumentów.
3. Strony, w zakresie, w jakim jest to wykonalne, pomagają sobie wzajemnie w zakresie zakupu materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych, sprzętu lub technologii przez którąkolwiek ze Stron lub przez osoby we Wspólnocie lub osoby podlegające jurysdykcji Zjednoczonego Królestwa.

4. Kontynuacja współpracy przewidzianej w niniejszej Umowie jest zależna od wzajemnego zadowalającego zastosowania systemu zabezpieczeń i kontroli ustanowionego przez Wspólnotę zgodnie z traktatem Euratom oraz systemu zabezpieczeń i kontroli ustanowionego przez Zjednoczone Królestwo.
5. Postanowienia niniejszej Umowy nie mogą być wykorzystywane w celu podważania integralności i sprawnego funkcjonowania wspólnego rynku atomowego Wspólnoty, w szczególności w celu zakłócania swobodnego przepływu towarów i usług na tym rynku lub w celu utrudniania wspólnej polityki Wspólnoty w zakresie dostaw energii jądrowej.
6. Transfery materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych, sprzętu lub technologii oraz odpowiednie usługi muszą odbywać się na uczciwych warunkach handlowych. Wykonanie niniejszego ustępu pozostaje bez uszczerbku dla traktatu Euratom i jego prawa wtórne, oraz dla przepisów ustawowych i wykonawczych Zjednoczonego Królestwa.
7. Wszelkie dalsze transfery materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych, sprzętu lub technologii objętych niniejszą Umową poza obszar jurysdykcji Stron muszą odbywać się wyłącznie w ramach zobowiązań zaciągniętych przez poszczególne państwa członkowskie Wspólnoty i Zjednoczone Królestwo w ramach Grupy Dostawców Jądrowych. Do dalszych transferów wszelkich elementów objętych niniejszą Umową zastosowanie mają w szczególności Wytoczne dotyczące transferów materiałów jądrowych.
8. Pisemne powiadomienia dotyczące transferów elementów objętych niniejszą Umową oraz dalszych transferów materiałów niejądrowych, sprzętu i technologii objętych niniejszą Umową przekazuje się zgodnie z procedurami określonymi w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie art. 15.

9. Materiałów niejądrowych, sprzętu i technologii objętych niniejszą Umową nie transferuje się poza obszar jurysdykcji terytorialnej Strony przyjmującej bez uprzedniej pisemnej zgody Strony dostarczającej, z wyjątkiem przypadku określonego w ust. 11 niniejszego artykułu. Niniejsze postanowienie pozostaje bez uszczerbku dla art. 5 ust. 4.

10. Jeżeli Wytyczne dotyczące transferów materiałów jądrowych wymagają zgody Strony dostarczającej, materiałów jądrowych objętych niniejszą Umową nie transferuje się poza obszar jurysdykcji terytorialnej Strony przyjmującej bez uprzedniej pisemnej zgody Strony dostarczającej, z wyjątkiem przypadku określonego w ust. 11.

11. Po wejściu w życie niniejszej Umowy Strony wymieniają się wykazami państw, do których dozwolony jest dalszy transfer materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych, sprzętu lub technologii przez drugą Stronę zgodnie z ust. 9 i 10 niniejszego artykułu. Każda ze Stron powiadamia drugą Stronę o zmianach w którymkolwiek z wykazów państw zgodnie z procedurami określonymi w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie art. 15.

12. W przypadku gdy Zjednoczone Królestwo lub państwo członkowskie Wspólnoty dokonuje transferu technologii objętej niniejszą Umową państwu członkowskiemu objętemu wyjątkiem przewidzianym w art. 5 ust. 4, zastosowanie mają ust. 7 i 9 niniejszego artykułu. Praktyczne zasady wykonania niniejszego ustępu zostaną określone w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie art. 15.

ARTYKUŁ 10

Wzbogacanie

Przed wzbogacaniem jakichkolwiek materiałów jądrowych objętych niniejszą Umową do poziomu 20 % lub wyższego izotopu uranu-235 dana Strona musi uzyskać pisemną zgodę drugiej Strony. W przypadku udzielenia takiej zgody musi ona zawierać opis warunków, na jakich można używać uranu wzbogaconego do poziomu 20 % lub wyższego. Dalsze postanowienia niezbędne do ułatwienia wykonania niniejszego postanowienia mogą zostać określone w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie art. 15.

ARTYKUŁ 11

Przerób wypalonego paliwa jądrowego

Każda ze Stron udziela drugiej Stronie zgody na przerób wypalonego paliwa jądrowego zawierającego materiały jądrowe objęte niniejszą Umową, pod warunkiem że taki przerób odbywa się zgodnie z warunkami określonymi w załączniku.

ARTYKUŁ 12

Współpraca w zakresie badań i rozwoju w dziedzinie jądrowej

1. Strony i ich agencje współpracują między sobą w zakresie badań i rozwoju energii jądrowej w zastosowaniach pokojowych, zarówno związanych z energią, jak i niezwiązanych z nią, w tym rozwoju energii syntezy jądrowej, w przypadku gdy Strony mają wspólne interesy oraz w zakresie, w jakim objęte są ich odpowiednimi programami i działaniami badawczymi i rozwojowymi. Strony lub ich agencje, w zależności od przypadku, mogą zezwolić na uczestnictwo w takiej współpracy naukowcom i organizacjom ze wszystkich sektorów badań naukowych, włącznie z uniwersytetami, laboratoriami i sektorem prywatnym. Strony zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi dążą do ułatwienia takiej współpracy w tej dziedzinie między osobami.

2. Współpraca na mocy niniejszego artykułu może obejmować:
  - a) udział Zjednoczonego Królestwa jako państwa trzeciego we wspólnotowych programach i działaniach badawczych i szkoleniowych; oraz
  - b) członkostwo Zjednoczonego Królestwa w Fusion for Energy,zgodnie z warunkami określonymi w umowie o handlu i współpracy.

3. W niezbędnym zakresie Strony lub ich właściwe organy mogą zawierać odrębne uzgodnienia wykonawcze określające szczegółowy zakres, zasady i warunki współpracy objętej niniejszym artykułem.

4. Uzgodnienia wykonawcze przyjęte na podstawie ust. 3 mogą obejmować między innymi przepisy dotyczące finansowania, podział obowiązków zarządczych i operacyjnych oraz szczegółowe postanowienia dotyczące rozpowszechniania i udostępniania informacji oraz własności intelektualnej.

ARTYKUŁ 13

Wymiana informacji i fachowej wiedzy technicznej

1. Strony propagują i ułatwiają odpowiednią i proporcjonalną wymianę informacji i fachowej wiedzy technicznej między sobą oraz między swoimi odpowiednimi właściwymi organami w kwestiach objętych zakresem niniejszej Umowy.
2. Strony mogą udostępniać sobie wzajemnie, swoim właściwym organom oraz osobom we Wspólnocie lub osobom podlegającym jurysdykcji Zjednoczonego Królestwa będące w ich posiadaniu informacje dotyczące kwestii objętych zakresem niniejszej Umowy.
3. Z zakresu niniejszej Umowy wyłącza się informacje otrzymane od jakiejkolwiek osoby trzeciej na warunkach uniemożliwiających dalsze przekazywanie takich informacji.
4. Informacje uznane przez Stronę dostarczającą za mające wartość handlową przekazuje się wyłącznie na zasadach i warunkach określonych przez Stronę dostarczającą.
5. Strony wspierają i ułatwiają wymianę informacji między osobami podlegającymi jurysdykcji Zjednoczonego Królestwa, z jednej strony, a osobami we Wspólnocie, z drugiej strony, w kwestiach objętych zakresem niniejszej Umowy.

6. Informacje należące do takich osób dostarcza się wyłącznie za zgodą tych osób oraz na zasadach i warunkach przez nie określonych.

7. Strony podejmują wszelkie stosowne środki ostrożności w celu zachowania poufności informacji otrzymywanych w wyniku stosowania niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 14

Własność intelektualna

1. Strony zapewniają odpowiednią i skuteczną ochronę wytworzonej własności intelektualnej oraz technologii przekazanej w ramach współpracy na mocy niniejszej Umowy zgodnie z odpowiednimi umowami i ustaleniami międzynarodowymi oraz przepisami ustawowymi i wykonawczymi obowiązującymi w Zjednoczonym Królestwie i w Unii, we Wspólnocie lub w ich państwach członkowskich.

2. Celem niniejszej Umowy nie jest przekazywanie jakiegokolwiek własności intelektualnej. Przydział własności intelektualnej wytworzonej w ramach współpracy przewidzianej niniejszą Umową określa się indywidualnie dla każdego przypadku we wszelkich szczegółowych umowach, uzgodnieniach lub zamówieniach związanych z niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 15

Uzgodnienia administracyjne

1. Strony, za pośrednictwem swoich odpowiednich właściwych organów, przyjmują uzgodnienia administracyjne służące skutecznemu wykonaniu niniejszej Umowy. Uzgodnienia takie obejmują procedury niezbędne właściwym organom do wykonania niniejszej Umowy i zarządzania nią.
2. Uzgodnienia administracyjne przyjęte na podstawie niniejszego artykułu można zmienić w drodze wspólnych ustaleń podejmowanych w formie pisemnej przez właściwe organy.
3. Uzgodnienia administracyjne mogą obejmować wymianę wykazów elementów objętych niniejszą Umową.
4. Uzgodnienia administracyjne mogą określać mechanizmy konsultacji między właściwymi organami.
5. Podstawą ewidencji materiałów jądrowych i materiałów niejądrowych objętych niniejszą Umową jest zamienność oraz zasady proporcjonalności i równoważności materiałów jądrowych i niejądrowych określone w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 16

Wykonanie

1. Postanowienia niniejszej Umowy wykonuje się w dobrej wierze i w taki sposób, aby uniknąć przeszkód, opóźnień lub nadmiernej ingerencji w odniesieniu do działalności w dziedzinie jądrowej w Zjednoczonym Królestwie i we Wspólnocie, a także aby zachować zgodność z praktykami rozważnego zarządzania niezbędnego do ekonomicznego i bezpiecznego prowadzenia działalności jądrowej.

2. Postanowień niniejszej Umowy nie można wykorzystywać w celu dążenia do korzyści handlowych lub przemysłowych, ingerowania w interesy handlowe lub przemysłowe, wewnętrzne lub międzynarodowe, którejkolwiek ze Stron lub upoważnionych osób, ingerowania w politykę jądrową którejkolwiek ze Stron lub państw członkowskich Wspólnoty, utrudniania promowania pokojowego i niezagrażającego wybuchem wykorzystania energii jądrowej, ani powstrzymywania przepływu elementów objętych niniejszą Umową lub zgłoszonych do objęcia niniejszą Umową, na obszarze odpowiedniej jurysdykcji terytorialnej Stron albo między Zjednoczonym Królestwem a Wspólnotą.

ARTYKUŁ 17

Prawo mające zastosowanie

1. Współpraca przewidziana w niniejszej Umowie musi być zgodna z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi obowiązującymi w Zjednoczonym Królestwie oraz w Unii i we Wspólnocie, a także z umowami międzynarodowymi zawartymi przez Strony, bez uszczerbku dla art. 18. W przypadku Wspólnoty prawo mające zastosowanie obejmuje traktat Euratom i jego prawo wtórne.
2. Każda ze Stron jest odpowiedzialna przed drugą Stroną za zapewnienie, aby postanowienia niniejszej Umowy zostały zaakceptowane i były przestrzegane, w przypadku Zjednoczonego Królestwa przez wszystkie osoby podlegające jego jurysdykcji, które upoważniono na podstawie niniejszej Umowy, a w przypadku Wspólnoty – przez wszystkie osoby we Wspólnocie, które upoważniono na podstawie niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 18

Obowiązujące umowy

1. Postanowienia wszelkich obowiązujących umów dwustronnych dotyczących współpracy w zakresie cywilnego wykorzystania technologii jądrowych między Zjednoczonym Królestwem a państwami członkowskimi Wspólnoty uznaje się za uzupełniające wobec niniejszej Umowy, a w stosownych przypadkach zastępuje się je postanowieniami niniejszej Umowy.

2. Niniejsza Umowa nie stanowi umowy uzupełniającej wobec umowy o handlu i współpracy.
3. Niniejszą Umowę stosuje się bez uszczerbku dla wszelkich wcześniejszych umów dwustronnych między Zjednoczonym Królestwem, z jednej strony, a Unią i Wspólnotą, z drugiej strony.

ARTYKUŁ 19

Wspólny Komitet

1. Niniejszym Strony ustanawiają Wspólny Komitet.
2. Skład Wspólnego Komitetu i związane z nim procedury określa się w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na podstawie art. 15.
3. Wspólny Komitet zbiera się regularnie i na wniosek właściwego organu którejkolwiek ze Stron w celu nadzorowania wykonania niniejszej Umowy.
4. Do zadań Wspólnego Komitetu należą między innymi:
  - a) wymiana informacji, omawianie najlepszych praktyk, dzielenie się doświadczeniami w zakresie wykonania;
  - b) ustanawianie i koordynowanie grup roboczych działających w zakresie niniejszej Umowy;
  - c) określanie, omawianie i konsultowanie problemów technicznych;

- d) przyjmowanie zaleceń dotyczących wspólnych decyzji, które mają być podejmowane przez Strony, gdy jest to przewidziane w niniejszej Umowie, w tym w odniesieniu do wspólnych decyzji w sprawie zmiany niniejszej Umowy;
- e) działanie w charakterze forum konsultacyjnego, w tym w odniesieniu do rozstrzygania sporów;
- f) koordynowanie działań dotyczących współpracy w zakresie wykorzystania energii jądowej w celach niezwiązanych z energią, w szczególności w celu zminimalizowania ryzyka niedoboru izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych oraz w celu wspierania rozwoju nowatorskich technologii i terapii z wykorzystaniem izotopów promieniotwórczych, w interesie zdrowia publicznego; oraz
- g) działanie w charakterze forum technicznego we wszelkich innych kwestiach odnoszących się do niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 20

Konsultacje

Na wniosek którejkolwiek ze Stron, przedstawiciele Stron spotykają się w razie konieczności w celu przeprowadzenia wzajemnych konsultacji w ramach Wspólnego Komitetu dotyczących kwestii wynikających ze stosowania niniejszej Umowy, w celu nadzorowania nad jej funkcjonowaniem oraz omawiania ustaleń w zakresie współpracy uzupełniających ustalenia przewidziane w niniejszej Umowie. Konsultacje takie mogą się również odbywać w formie wymiany korespondencji.

ARTYKUŁ 21

Rozstrzygnięcie sporów

1. Strony niezwłocznie poddają pod dyskusję w ramach Wspólnego Komitetu wszelkie spory między nimi dotyczące stosowania, interpretacji lub wykonania niniejszej Umowy w celu rozstrzygnięcia sporu w drodze negocjacji. Wszelkie tego rodzaju dyskusje lub negocjacje mogą odbywać się również w formie wymiany korespondencji.
2. Wszelkie takie spory, które nie zostaną rozstrzygnięte w drodze negocjacji lub obowiązkowych konsultacji w ramach Wspólnego Komitetu, na wniosek którejkolwiek ze Stron zostają przekazane do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu składającemu się z trzech arbitrów. Każda ze Stron wyznacza jednego arbitra, a dwaj arbitrzy wyznaczeni w ten sposób wybierają trzeciego, niebędącego obywatelem którejkolwiek ze Stron, który zostaje przewodniczącym.
3. Jeżeli w terminie 30 dni od złożenia wniosku o arbitraż którakolwiek ze Stron nie wyznaczyła arbitra, druga Strona sporu może zwrócić się do Prezesa Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o powołanie arbitra dla strony, która nie wyznaczyła arbitra. Jeżeli w terminie 30 dni od wyznaczenia lub powołania arbitrów obydwóch Stron nie wybrano trzeciego arbitra, którakolwiek ze Stron może zwrócić się do Prezesa Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o powołanie trzeciego arbitra.
4. Większość członków trybunału arbitrażowego stanowi kworum, a wszystkie decyzje zapadają większością głosów wszystkich członków trybunału arbitrażowego. Procedurę arbitrażową określa trybunał. Decyzje trybunału są wiążące dla obydwu Stron i przez nie wykonywane. Wynagrodzenie arbitrów ustala się na takiej samej podstawie jak dla powoływanych *ad hoc* sędziów Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Każda decyzja arbitrażowa lub orzeczenie arbitrażowe wykonywane są zgodnie ze wszystkimi mającymi zastosowanie przepisami Stron i prawem międzynarodowym.

ARTYKUŁ 22

Ustanie współpracy w przypadku poważnego naruszenia

1. W przypadku gdy:
  - a) którakolwiek ze Stron lub którekolwiek z państw członkowskich Wspólnoty poważnie narusza którykolwiek z istotnych obowiązków wynikających z art. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 11 lub 15, lub jakikolwiek inny obowiązek wynikający z niniejszej Umowy, które Strony mogą wspólnie określić na piśmie po konsultacjach w ramach Wspólnego Komitetu; lub
  - b) w szczególności gdy państwo członkowskie Wspólnoty nieposiadające broni jądrowej zdetonuje jądrowe urządzenie wybuchowe lub państwo członkowskie Wspólnoty posiadające broń jądrową lub Zjednoczone Królestwo zdetonuje jądrowe urządzenie wybuchowe przy użyciu któregośkolwiek z elementów objętych niniejszą Umową,

druga Strona może, w drodze przygotowanego w tym celu pisemnego powiadomienia, zawiesić lub zakończyć w całości lub w części współpracę na podstawie niniejszej Umowy. W swoim powiadomieniu dana Strona określa działania, które uważa za poważne naruszenie obowiązków wynikającym z niniejszej Umowy, określa postanowienia, które zamierza zawiesić lub wypowiedzieć, oraz wskazuje datę, od której zamierza stosować zawieszenie lub wypowiedzenie.

2. Zanim którakolwiek ze Stron podejmie w tym celu odpowiednie działania, Strony konsultują się w ramach Wspólnego Komitetu w celu znalezienia rozwiązania polubownego, w tym podjęcia decyzji co do konieczności przyjęcia środków naprawczych lub innych środków, a jeśli są one konieczne – podjęcia decyzji co do tego jakie środki muszą zostać podjęte i w jakich terminach.

3. Zawieszenie lub wypowiedzenie na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu następuje wyłącznie w przypadku niewdrożenia w terminie określonym przez Wspólny Komitet środków naprawczych lub innych środków lub – w przypadku braku osiągnięcia polubownego rozwiązania – w rozsądnym terminie, lecz bez zwłoki.
4. Zawieszenie przestaje obowiązywać, kiedy Strona zawieszająca upewni się, że druga Strona wypełnia swoje obowiązki wynikające z niniejszej Umowy, z własnej inicjatywy lub w wyniku decyzji trybunału arbitrażowego.
5. W przypadku zawieszenia lub wypowiedzenia niniejszej Umowy Strona dostarczająca ma prawo zażądać zwrotu elementów objętych niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 23

Zmiany

1. Strony na wniosek którejkolwiek z nich mogą konsultować, w ramach Wspólnego Komitetu, możliwe zmiany w niniejszej Umowie, w szczególności w celu uwzględnienia międzynarodowych zmian w dziedzinie jądrowej.
2. Niniejsza Umowa może zostać zmieniona, jeżeli Strony tak postanowią.
3. Każda zmiana wchodzi w życie w dniu określonym przez Strony, w drodze wymiany not dyplomatycznych między Stronami lub za pośrednictwem ich właściwych organów, w zależności od przypadku, potwierdzających, że odpowiednie wewnętrzne procedury niezbędne do wejścia w życie tej zmiany zostały zakończone.

4. Załącznik do niniejszej Umowy stanowi integralną część niniejszej Umowy i może być zmieniany zgodnie z niniejszym artykułem.

ARTYKUŁ 24

Wejście w życie i okres obowiązywania

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym Strony powiadomią się wzajemnie o spełnieniu swoich odpowiednich wewnętrznych wymogów i procedur w celu uzyskania zgody na związanie się nią.

2. Niniejsza Umowa obowiązuje przez początkowy okres 30 lat. Po upływie tego okresu niniejszą Umowę przedłuża się automatycznie na dodatkowe okresy dziesięciu lat, chyba że jedna Strona w drodze wymiany not dyplomatycznych powiadomi drugą Stronę o swoim zamiarze wypowiedzenia niniejszej Umowy, co najmniej sześć miesięcy przed upływem początkowego okresu 30 lat lub któregośkolwiek z takich dodatkowych dziesięcioletnich okresów.

3. Niezależnie od zawieszenia, wypowiedzenia lub wygaśnięcia niniejszej Umowy lub jakiegokolwiek współpracy w ramach niniejszej Umowy, bez względu na powód, obowiązki określone w art. 1, 5, 6, 7, 9, 10 i 11, art. 13-18, art. 20, 21 i 22 pozostają skuteczne tak długo, jak długo elementy objęte tymi artykułami pozostają na terytorium drugiej Strony lub gdziekolwiek pod jej jurysdykcją lub kontrolą, lub do momentu, gdy zgodnie z art. 5 Strony ustalą, że materiały jądrowe objęte niniejszą Umową nie nadają się już do wykorzystania lub że są praktycznie nie do odzyskania w celu przetworzenia do postaci, w której nadawałyby się do wykorzystania do celów jakichkolwiek działań w dziedzinie jądrowej, istotnych z punktu widzenia zabezpieczeń.

ARTYKUŁ 25

Teksty autentyczne

Niniejsza Umowa zostaje sporządzona w dwóch egzemplarzach w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim. Do dnia 30 kwietnia 2021 r. wszystkie wersje językowe Umowy podlegają procesowi ostatecznej weryfikacji prawno-językowej. Wersje językowe wynikające z tego procesu ostatecznej weryfikacji prawno-językowej zastępują *ab initio* podpisane wersje Umowy i zostają ustanowione jako autentyczne i ostateczne w drodze wymiany not dyplomatycznych między Stronami.

PRZERÓB MATERIAŁÓW JĄDROWYCH

ARTYKUŁ 1

Przerób materiałów jądrowych objętych niniejszą Umową podlega następującym warunkom:

- a) przerób odbywa się do celów wykorzystania energii lub postępowania z materiałami zawartymi w wypalonym paliwie jądrowym, zgodnie z programem jądrowego cyklu paliwowego ustanowionym w drodze konsultacji pomiędzy właściwymi organami;
- b) właściwy organ Strony, która przewiduje prowadzenie takich działań, przedkłada opis każdego proponowanego programu jądrowego cyklu paliwowego, w tym szczegółowe informacje dotyczące ram politycznych, prawnych i regulacyjnych istotnych dla przerobu i przechowywania plutonu, jego wykorzystania i transportu;
- c) odzyskany pluton jest przechowywany i wykorzystywany zgodnie z programem jądrowego cyklu paliwowego, o którym mowa w lit. a); oraz

- d) przerób i wykorzystywanie odzyskanego plutonu do pokojowych i niezagrażających wybuchem celów, w tym do badań naukowych, nieuwzględnionych w programie jądrowego cyklu paliwowego, o którym mowa w lit. a), odbywa się wyłącznie na warunkach uzgodnionych na piśmie między Stronami w wyniku konsultacji na podstawie art. 2 niniejszego załącznika.

ARTYKUŁ 2

W ramach Wspólnego Komitetu odbywają się konsultacje w terminie 40 dni od dnia otrzymania wniosku którejkolwiek ze Stron w celu:

- a) dokonania przeglądu funkcjonowania postanowień niniejszego załącznika;
- b) rozważenia potrzeby zmian w programie jądrowego cyklu paliwowego, o którym mowa w art. 1 niniejszego załącznika;
- c) rozważenia potrzeby usprawnień w zakresie międzynarodowych zabezpieczeń oraz innych technik kontroli, w tym ustanawiania nowych i ogólnie akceptowanych międzynarodowych mechanizmów dotyczących przerobu i plutonu; lub
- d) rozważenia propozycji dotyczących przerobu, wykorzystania, przechowywania i transportu odzyskanego plutonu do innych pokojowych i niezagrażających wybuchem celów, w tym badań naukowych.